

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **JUDr. M. T.**, zast. JUDr. Alexandrem Királym, Ph.D., advokátem, se sídlem L. Podéště 1883/5, Ostrava - Poruba, proti žalované: **Západočeská univerzita v Plzni**, se sídlem Univerzitní 8, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2011, č. j. 57 A 12/2011 - 30,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2011, č. j. 57 A 12/2011 - 30, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím rektora žalované ze dne 17. 5. 2010, č. j. PR-P 425/10, bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí děkana Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni ze dne 23. 2. 2010, č. j. DFPR-OVV-CII/ld-313/10, jímž bylo žalobci ukončeno studium v doktorském studijním programu Teoretické právní vědy na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 7. 2. 2011 správní žalobu ke Krajskému soudu v Plzni. Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 31. 5. 2011, č. j. 57 A 12/2011 - 30, žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť byla podána opožděně. Soud v odůvodnění tohoto usnesení uvedl, že žalobci bylo rozhodnutí doručováno postupem podle § 20 odst. 1, 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „správní řád“) do vlastních rukou. Podle § 23 odst. 1 správního řádu „*nebyl-li v případě doručování podle § 20 adresát zastižen a písemnost nebylo možné doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20 správního řádu, písemnost se uloží*“. Podle § 24 odst. 1 správního řádu „*jestliže si adresát uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty*“. Podle soudu bylo žalobci předmětné rozhodnutí doručováno dne 19. 5. 2010 na adresu S., M. M. 1752, kterou žalobce uvedl na přihlášce ke studiu. Na obálce je pod razítkem pošty S. 1 rukou uvedeno: DOS: Z. 276, J. Na tuto adresu bylo rozhodnutí žalobci doručováno podle razítka pošty J. dne 20. 5. 2010. Jelikož adresát nebyl zastižen, byla zásilka uložena dne 20. 5. 2010. Zásilka byla poté vrácena zpět s tím, že je u razítka pošty J. s datem 1. 6. 2010 křížkem zaškrtnuta kolonka „*nevyzvednuto*“. Na kopii žalobou napadeného rozhodnutí založeného ve správním spise je rukou vepsána poznámka „*Originál převzal dne 15. 12. 2010 JUDr. T.*“. Žaloba byla podána ke Krajskému soudu v Plzni prostřednictvím E-podatelny dne 7. 2. 2011.

Krajský soud uvedl, že žalobci bylo napadené rozhodnutí doručováno postupem podle § 23 odst. 1 správního řádu a zásilka byla uložena na poště J. dne 20. 5. 2010. Rozhodnutí bylo žalobci doručeno v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu desátým dnem od uložení, s ohledem na § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu se tak stalo dne 30. 5. 2010. Zákonná dvouměsíční lhůta pro podání žaloby proti tomuto rozhodnutí tedy uplynula dnem 30. 7. 2010, přičemž žalobu bylo možné toho dne naposledy podat k poštovní přepravě nebo osobně u soudu či u žalovaného správního orgánu. Žaloba však byla podána cestou E-podatelny až dne 7. 2. 2011, přičemž zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout. Podle soudu není rozhodné, že si žalobce žalobou napadené rozhodnutí u žalované vyzvedl dne 15. 12. 2010 a tento den k výzvě soudu označil jako den, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. Soud proto žalobu jako opožděnou odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a rozhodl též o vrácení zaplaceného soudního poplatku za žalobní řízení.

Ve včasné kasační stížnosti žalobce (dále též „stěžovatel“) zpochybnil, že mu bylo rozhodnutí rektora žalované v květnu roku 2010 řádně doručeno a na základě tohoto doručení nabylo právní moci. Podle stěžovatele se má jednat o rozhodnutí, které má být v souladu s § 20 odst. 1 a 2 správního řádu doručováno do vlastních rukou, a to ve spojení s § 24 odst. 1 správního řádu. V dané věci však nebyly splněny podmínky pro odmítnutí žaloby z důvodu jejího opožděného podání. Již ze žádosti o přezkum rozhodnutí děkana Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni ze dne 12. 4. 2010 bylo totiž jasně patrné, kam má žalovaná doručovat a že se tak má dít na adresu jeho trvalého bydliště v J., K Z. 276. Pokud soud žalobu odmítl, měl se ve svém usnesení vypořádat se skutečností, že žalovaná žalobci nesprávně doručovala do S. Pošta v S. v úmyslu zajistit stěžovatelem objednanou dosílku pak chybně uvedla nesprávnou adresu v J. (J., K Z. 269). Stěžovatel dále namítl, že nebyl podle § 23 odst. 4 správního řádu řádně vyzván k vyzvednutí písemnosti ani podle odstavce pátého téhož ustanovení nebyl poučen o právních následcích nevyzvednutí písemnosti, a proto zde nebyly podmínky pro to, aby mohly nastat právní následky předvídané v § 24 odst. 1 správního řádu. Neobstojí tak poukaz soudu, že „*protože nebyl adresát zastižen, byla zásilka uložena*“. Soud se popsanou záležitostí nijak nezabýval, nevyrovnal se ani se skutečností, kým a proč byla dosílací adresa přeškrtnuta a účelově dodatečně měněna. Stěžovatel se neztotožnil se závěrem soudu, že rozhodnutí mu bylo

doručeno v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu desátým dnem od uložení, tedy dnem 30. května 2010.

Z uvedeného podle stěžovatele plyne, že mu bylo rozhodnutí žalované doručeno až dne 15. 12. 2010, s čímž byl ostatně soud seznámen nejen rukou vepsanou poznámkou *„Originál převzal dne 15. 12. 2010 JUDr. T.“* na kopii žalobou napadeného rozhodnutí, ale i stěžovatelovým sdělením k výzvě soudu ze dne 17. 3. 2011. Podaná žaloba byla tedy včasná. Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 5. 2011, č. j. 57 A 12/2011 - 30, zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Vyjádření žalované ke kasační stížnosti nebylo podáno.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti.

Kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel vyslovil v kasační stížnosti přesvědčení, že Krajský soud v Plzni v předcházejícím řízení nezákonně rozhodl o odmítnutí jeho žaloby, uplatnil tedy důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle něhož je možné kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení. Stěžovatel namítá, že doručování žalobou napadeného rozhodnutí žalované v květnu roku 2010 neproběhlo v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu, a proto neměl Krajský soud v Plzni dovodit opožděnost podané žaloby.

Podle § 20 odst. 1 správního řádu *„fyzické osobě se písemnost doručuje na adresu pro doručování (§ 19 odst. 3), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, ve věcech podnikání do místa podnikání, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoli bude zastižena. Provádí-li doručení sám správní orgán, mohou osoby doručení provádějící doručit i mimo územní obvod tohoto správního orgánu.“*

Podle § 20 odst. 2 správního řádu *„písemnost, která se doručuje do vlastních rukou, lze doručit adresátovi, nebo též tomu, koho adresát k přijetí písemnosti zmocnil písemnou plnou mocí s úředně ověřeným podpisem; úřední ověření není třeba, pokud byla plná moc udělena před doručujícím orgánem.“*

Podle § 23 odst. 1 správního řádu *„nebyl-li v případě doručování podle § 20 adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20, písemnost se uloží“.*

Podle § 23 odst. 4 správního řádu *„adresát se vyzve vložením oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost*

vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.“

Podle § 23 odst. 5 správního řádu *se zároveň s poučením podle odstavce 4 adresát písemně poučí o možných důsledcích, které by jeho případné jednání podle § 24 odst. 1, 3 a 4 vyvolalo. Toto poučení musí obsahovat i označení správního orgánu, který písemnost odesílá, a jeho adresu.*

Podle § 24 odst. 1 správního řádu *„jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.“*

V souzené věci je spornou otázka, zda lze za den doručení napadeného rozhodnutí žalované žalobci považovat den 30. 5. 2010, kdy bylo podle názoru krajského soudu žalobci fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu doručeno žalobou napadené rozhodnutí žalované. Nejvyšší správní soud ze správního i ze soudního spisu zjistil, že pokus o doručení rozhodnutí žalované žalobci byl učiněn dne 19. 5. 2010 na adresu M. M. 1752, 356 05 S. Následně byla obálka dosílána na adresu „Z. 269, J. 362 11“, přičemž číslovka „269“ byla posléze přeškrtnuta a opravena na číslovku „276“. Na obálce se dále nachází informace pošty J. o tom, že dne 20. 5. 2010 nebyl adresát zastižen, a proto byla zásilka uložena a připravena k vyzvednutí dne 20. 5. 2010 a adresátu byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedl. Na zadní straně obálky se dále nachází informace pošty J., že zásilka byla vrácena zpět s poznámkou „nevyzvednuto“. Z předložených dokladů ani z doručovací karty, vyžádané Nejvyšším správním soudem z pošty v J., však nelze jednoznačně dovodit, zda byl žalobce současně s výzvou o uložení zásilky vyzván a poučen ve smyslu § 23 odst. 4 a odst. 5 správního řádu. Tato skutečnost je však nezbytná pro posouzení včasnosti či opožděnosti podané žaloby, protože řádně mohlo být fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu doručeno pouze v případě, že byl adresát ve smyslu § 23 odst. 4 a 5 správního řádu vyzván vložením oznámení o neúspěšném doručení do domovní schrány nebo na jiné vhodné místo k vyzvednutí písemnosti ve lhůtě 10 dnů a poučen o právních důsledcích nepřevzetí zásilky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena. Jestliže by totiž tyto úkony nebyly učiněny, nemohlo být rozhodnutí žalované doručeno fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu. Uvedené skutečnosti mají tedy zásadní význam pro posouzení včasnosti podané žaloby, avšak Krajský soud v Plzni je před vydáním rozhodnutí o odmítnutí žaloby blíže nezkoumal, ačkoliv na kopii předtištěné dodejky založené na čl. 17 soudního spisu nebylo ani zaznamenáno a stvrzeno podpisem doručovatele, že bylo v místě doručování zanecháno poučení o následcích nevyzvednutí zásilky.

Jelikož se Krajský soud v Plzni blíže nezabýval tím, zda bylo rozhodnutí žalované žalobci v květnu roku 2010 řádně doručeno, Nejvyšší správní soud napadené usnesení podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení, v němž je krajský soud podle odstavce 3 téhož ustanovení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. V dalším řízení se pak bude Krajský soud v Plzni zabývat zejména tím, zda byl stěžovatel při uložení zásilky řádně vyzván a poučen ve smyslu § 23 odst. 4 a 5 správního řádu a zda tedy 10. dnem ode dne, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí, došlo k jejímu řádnému doručení fikcí se všemi zákonnými následky. Přitom

je zapotřebí mít na paměti, že v pochybnostech o včasnosti či opožděnosti žaloby je třeba považovat žalobu za včasnou. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na své rozhodnutí ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 As 26/2009 - 67, dostupné na www.nssoud.cz, týkající se podobné procesní situace, podle něhož *„splnění podmínek pro uložení doručované písemnosti dle § 23 správního řádu z roku 2004, a tudíž i pro její doručení na základě fikce dle § 24 odst. 1 téhož zákona, pokud si ji adresát ve lhůtě 10 dnů od uložení nevyzvedne, prokazuje správní orgán obvykle tím, že založí do spisu vrácenou obálku s nevyzvednutou písemností, včetně předtištěné doručenky, na níž je zaznamenáno a stvrzeno podpisem doručovatele, že byla tato zásilka určitého data uložena a že bylo v místě doručování zanecháno oznámení o tomto uložení a rovněž poučení o následcích nevyzvednutí zásilky. Pokud takový doklad chybí, je třeba splnění podmínek pro doručení písemnosti na základě fikce prokázat jiným způsobem, a není-li to možné, je nutno vycházet z toho, že k doručení písemnosti na základě fikce nedošlo.“*

V novém rozhodnutí pak Krajský soud v Plzni podle § 110 odst. 2 věty první s. ř. s. rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu